

„Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν ἡ κρισιμωτάτη στιγμή τῆς δραπετεύσεως. Μόλις μᾶς ἔφεραν τὸ δεῖπνον, ἤρχισα ἀμέσως νὰ ἀναρριχῶμαι ἐντὸς τῆς καπνοδόχης, ἃν καὶ εἶχον κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην φοβεροὺς ρευματικούς πόνους εἰς τὸν ἀριστερόν βραχίονα. Ὑπέφερα τὸ πάνδεινα ἕως οὗτο νὰ φθάσω εἰς τὸ στόμιον τῆς καπνοδόχης. Ἡ αἰθάλη μὲ ἐπνιγε σχεδόν, διότι δὲν ἐγνώριζον ποῖα μέσα μεταχειρίζονται κατὰ τῆς αἰθάλης οἱ καπνοκαθαρισταί. Ἐκτὸς τούτου δὲν ἐρόρουν προφυλακτικὰ δέρματα περὶ τοὺς ἀγκῶνας καὶ τὰ γόνατα· ὡς ἐκ τούτου οἱ ἀγκῶνες καὶ τὰ γόνατά μου ἐξεδερματίσθησαν καὶ τὸ αἷμα κατέρρεεν ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλη μου. Ὅτε τέλος πάντων ἔφθασα ἐπάνω, ἐκάθησα ἱππῆδόν ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ στομίου τῆς καπνοδόχης, ἐξήγαγον ἐκ τοῦ θυλακίου μου τολύπην σπάγου καὶ κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ τὸ ἕτερον ἄκρον ἀφῆκα τὴν τολύπην νὰ καταπέση ἐκτυλισσομένη ἐντὸς τῆς καπνοδόχης. Εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ σπάγου ἔδесεν ὁ φίλος μου τὸ ἄκρον ἐνὸς σχοινίου, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο προσδεδεμένη ἡ σακκοπήρα μου. Ὅτε ἔλαβον εἰς τὴν χεῖρά μου τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου, ἀνεβίβασα δι' αὐτοῦ τὴν σακκοπήραν, τὴν ἔλυσα καὶ τὴν ἔρριψα ἐπὶ τοῦ ἀναχώματος τοῦ πύργου. Ἀκολουθῶς ἔρριψα ἐκ νέου τὸ σχοινίον εἰς τὴν καπνοδόχην κρατῶν τὸ ἕτερον αὐτοῦ ἄκρον ἐν τῇ χειρὶ μου, ἀνείλκυσα ἀλληλοδιαδόχως τὴν ξυλινὴν κλίμακα, τὰς δύο σιδηρᾶς ῥάβδους καὶ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα. Ἀφοῦ ἀνείλκυσα πάντα ταῦτα εἰς τὴν κορυφὴν τῆς καπνοδόχης, κατέρριψα πάλιν διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ σχοινίον, διὰ νὰ ἀνελκύσω τὴν σχινόπλοκον κλίμακα.

Ἐτράβησα τὸ μεγαλύτερον ἄκρον πρὸς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ ἀφῆκα τόσον μόνον εἰς τὴν καπνοδόχην ὅσον ἐχρειάζετο πρὸς τὴν ἀνάβασιν. Εἰς ἐν σημεῖον, τὸ ὅποιον μοι ἔδωκεν ὁ φίλος μου, ἔπαυσα νὰ τραβῶ, περιέπλεξα τὸ σχοινίον εἰς ἐν διάξυλον, τὸ ὅποιον εἶχμεν κατασκευάσει ἐξ ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ τὸ ἔθηκα ἐρίζοντίως ἐπὶ τοῦ στομίου τῆς καπνοδόχης, οὕτως ὥστε ὁ φίλος μου Ἀλλέγγρος ἠδύνατο νὰ ἀναβῇ εὐκόλως καὶ ἀνέτως. Ἀκολουθῶς ἀνείλκυσαμεν ἐντελῶς τὴν κλίμακα, ἐρρίψαμεν τὸ τελευταῖον ἄκρον πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς καπνοδόχης καὶ κατέβημεν ἀμφότεροι συγχρόνως ἐπὶ τοῦ ἀναχώματος τῆς Βαστίλλης.

Δύο ἵπποι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ φέρωσι τὰ πρὸς δραπέτευσεν ἐργαλεῖά μας. Ἠρχίσαμεν κατὰ πρῶτον νὰ τυλίσωμεν τὴν σχινόπλοκον κλίμακα· ὁ ἀποτελεσθεὶς ἐκ τῆς περιτυλίξεως κύλινδρος εἶχε τεσσάρων ποδῶν ὕψος καὶ ἐνὸς ποδὸς πᾶχος. Τὸν κύλινδρον τοῦτον μετεφέραμεν εἰς τὸν καταλληλότετον διὰ τὴν κατάβασιν πύργον. Ἐκεῖ ἐδέσαμεν ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τὴν κλίμακα εἰς ἐν τηλεβόλον καὶ ἐκρεμάσαμεν αὐτὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς τάφρου. Μόλις μετὰ δύο ὥρας ἀπεπερατώσαμεν τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην κατάβασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἐλάχιστον παραπάτημα θὰ ἐπέφερε

τὸν βέβαιον θάνατον, καὶ τὴν ὁποίαν ἠναγκάσθημεν πολλὰκις νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅπως καταβιβάσωμεν ὅλα τὰ πρὸς φυγὴν ἀναγκαιοῦντα ἐργαλεῖά μας.

Ἐπειδὴ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ἔβρεχε, περιεφέρετο ἡ φρουρὰ εἰς τὸν διάδρομον τοῦ προμαχώνος εἰς ἀπόστασιν τὸ πολὺ ἐξ ὀργυῶν ἀφ' ἡμῶν. Τοῦτο μᾶς ἐμπόδιζε νὰ καταβῶμεν εἰς τὰς ἐπάλλξεις καὶ ἐκείθεν εἰς τὸν κῆπον. Ἠναγκάσθημεν λοιπὸν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὰς σιδηρᾶς ῥάβδους, τοῦθ' ἔπερ ἦτο καὶ τὸ ἀσφαλέστερον. Ἐβασίσαμεν κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ τεῖχος τὸ ὅποιον, μετὰξὺ τοῦ Gouvernement καὶ τοῦ κήπου, χωρίζει τὴν τάφρον τῆς Βαστίλλης ἀπὸ τῆς τάφρου τῆς πύλης Saint-Antoine. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην εὐρίσκετο πρότερον μικρά τις τάφος μιᾶς περὶπου ὀργυῖας πλάτους καὶ ἐνὸς μέχρι δύο ποδῶν βάθους. Ἐπειδὴ ὁ ποταμὸς εἶχε πλημμυρήσῃ, ἱστάμεθα ἀκριβῶς ἕνεκα τῆς μικρᾶς τάφρου ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἔφθανε μέχρι τῶν μασχαλῶν ἡμῶν. Καθ' ἣν στιγμήν ἐτοιμαζόμεν μὲ τὸ σίδηρον, τὸ ὅποιον εἶχον μετασχηματίσει εἰς τρύπανον, νὰ ἀνοίξω μίαν ὀπὴν εἰς τὸν ἀσβέστην μετὰξὺ δύο τετραπέδων λίθων, ὅπως ἐμπήξω ἐν αὐτῇ τὰς σιδηρᾶς ῥάβδους, διέβη ἡ περίπολος, τὸ πολὺ δέκα ἕως δώδεκα πόδας ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν μας, μὲ τὸν μέγαν φανὸν τῆς.

Διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῶμεν, ἠναγκάσθημεν νὰ βυθισθῶμεν εἰς τὸ ὕδωρ μέχρι τοῦ πώγωνος. Ἀφοῦ ἀπεμακρύνθη ἀφ' ἡμῶν ἡ περίπολος, ἤνοιξα δύο τρύπας εἰς τὸν ἀσβέστην μὲ τὸ τρύπανον, ἐνηρμόσαμεν εἰς αὐτὰς τὰς σιδηρᾶς ῥάβδους, καὶ ὁ τετράπεδος λίθος ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν ἐξεμοχλεύθη. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἤρχισα νὰ διαβεβαίω τὸν σύντροφόν μου περὶ τῆς πληρεστάτης ἐπιτυχίας τῆς φυγῆς μας. Ἐπειδὴ εὐρισκόμεθα μέχρι τοῦ λαιμοῦ ἐμβαπτισμένοι εἰς τὸ παγετῶδες ὕδωρ, τὰ μέλη μας εἶχον ἀποναρκοῦθῃ σχεδὸν ὑπὸ τοῦ ψύχους, ἐν τούτοις ὅμως ἀκόμη πρὸ τοῦ μεσανυκτίου εἶχον ἀποσπάσῃ ἀρκετοὺς λίθους, ὥστε νὰ γεμίσωσι δύο φορτηγούς ἀμάξας.

Μὲ ὑπερανθρώπους μόχθους, ἀφοῦ οἱ δύο δυστυχεῖς δραπέται ἐντὸς τοῦ παγετώδους ὕδατος μόλις καὶ μετὰ βίας διέφυγον τὸν ὑπὸ τοῦ ψύχους θάνατον, κατῳρῶσαν ἐπὶ τέλους νὰ φύγωσιν ἐκ τῆς Βαστίλλης. Ἀλλὰ μετὰ τέσσαρας μόλις ἐβδομάδας ὁ δυστυχὴς Ἀλλέγγρος συνελήφθη πάλιν ἐν Βρυξέλλαις καὶ ἐπανήχθη ὀπίσω εἰς τὴν Βαστίλλην, ὅπου ἐκ τῆς πολλῆς θλίψεως καὶ ἀπελπισίας ἀπώλεσε τὰς φρένας. Πέντε μῆνας βραδύτερον περιέπεσε καὶ ὁ Latude ἐν Ὀλλανδίᾳ εἰς τοὺς ὄνυχας τῆς γαλλικῆς ἀστυνομίας καὶ ἤχθη εἰς Vincennes, ὅπου ἔμεινε φυλακισμένος μέχρι τοῦ ἔτους 1784. Ὁ Latude ἐπέζησε καὶ ἠξιώθη νὰ λάβῃ τὴν παράδοξον ἱκανοποίησιν, νὰ ἴδῃ τὰ πρὸς φυγὴν ἐργαλεῖά του, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Βαστίλλης ἀνευρέθησαν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ, μετὰ τῶν ἄλλων φοβερῶν μνημείων τοῦ δεσμωτηρίου τούτου ἐκτεθειμένα ἐν Λούβρῳ κατὰ τὸ ἔτος 1789.

Η ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΓΟΥΣ ΝΕΓΕΣΤΙ.*)

Πανταχόθεν ὑπὸ μωαμεθανικῶν καὶ ἐθνικῶν λαῶν περικυκλουμένη ὑφούται ἐν τῇ καυματώδει βορειανατολικῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀφρικῆς ὁρεινὴ τις χώρα, ἐν ᾗ ὁ χριστιανισμὸς διετηρήθη μέχρι τῆς σήμερον ἀκλόνητος. Ὑπερμεγέθῃ ὄρη ἐγεί-

ρουν ὡς γίγαντες μέχρι τῶν νεφελῶν τὰς ἀγερῶχους αὐτῶν κεφαλὰς, αἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους διατελοῦσι κεκαλυμμένοι ὑπὸ χιόνων καὶ πάγων. Ἡ ὁρεινὴ αὕτη χώρα εἶνε ἡ Ἀβυσσινία, ἡ χώρα ἐκείνη, ἣτις ὡς κρά-

*) Ἐνεκα δυσαρέστου τινὸς παρενοήσεως, τὴν ὁποίαν δυστυχῶς δὲν ἐπροφθάσαμεν νὰ ἐπανορθώσωμεν ἐγκαίρως, δὲν ἰδυνήθημεν νὰ λάβωμεν τὰς σχετικὰς εἰκόνας, ὧν τὴν ἐξήγησιν καὶ ἐρμηνείαν ἐσκόπει κυρίως τὸ ἀνωτέρω ἐκ τοῦ γερμανικοῦ μεταφρασθὲν ἄρθρον.

τος τοῦ κατὰ τὸν δωδέκατον αἰῶνα ἀκμάσαντος ἀρχιερέως Ἰωάννου περιεβάλλετο ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον μυθώδη αἴγλην καὶ κάλλος. — Ἐν τῇ διαμορφώσει τῆς χώρας ταύτης ἐπεδείξατο ἡ φύσις τὰς παραδοξοτάτας αὐτῆς ἰδιοτροπίας. Αὐτοὶ οἱ κάτοικοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐλησμόνησε κατὰ τὴν ἔκτην τῆς δημιουργίας ἡμέραν νὰ ἐξαγάγῃ τὴν χώραν ἐκ τοῦ συγκεχυμένου χάους. „Ὅστις θέλει νὰ ἴδῃ τρελλὰ σχήματα ὁρέων“ λέγει ὁ πολλαχοῦ περιηγηθεὶς Rohlfis „ἀς ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν.“ Ἀπὸ τῆς στρογγύλης κορυφῆς ὑψηλοῦ τινος ὄρους πλανᾶται τὸ βλέμμα εἰς ἀπεράντους ἐκτάσεις ὑπεράνω γιγαντιαίων βασανιστικῶν κλιτύων καὶ στηλῶν, μυστηριωδῶν κοιλάδων καὶ ἀχανῶν φαράγγων. Ἐντεῦθεν ἀνυφοῦνται κλιμακῶδὸν ὁροπέδια ἐπὶ ὁροπέδιων, ἐκεῖθεν ἐγείρονται κολοβοὶ κωνοειδεῖς λόφοι μετ' ἀποκρήμων περιτειχισμάτων. Οἱ λόφοι οὗτοι, κοινῶς ἄμικαι καλούμενοι ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων, παρέχουσι καταλληλοτάτας θέσεις πρὸ οἰκοδόμῃσιν μαναστηρίων καὶ κωμῶν, χρησιμεύουσι δὲ καὶ ὡς ἐνέδραι τῶν ληστῶν καὶ τῶν ἐπαναστατούντων ὑποτελῶν ἀρχόντων. Αἱ κλιτύες αὐτῶν εἶναι δυσπρόσιτοι, τὰ δὲ ὑψίπεδα εὐοχύρωτα καὶ εὐυπεράσπιστα. Μία τοιαύτη ἄμικα ἦτο καὶ ἡ ἐν Μαγδάλῃ, ἐφ' ἧς ὁ ἀνυπότακτος Θεόδωρος Β'. τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα 1868 ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐφοδὸν τῶν Ἀγγλικῶν στρατευμάτων.

Ἐν αὐτῷ ἀπωλέσθη εἰς τῶν ἀξιοπεριεργοτάτων ἀνδρῶν τῆς Ἀφρικῆς, παραδοξότατον κρῖμα πολεμικοῦ ἥρωος, συνετοῦ ἡγεμόνος καὶ ἀχαλινώτου θηρίου. Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Θεοδώρου ἐγένετο ἡ Ἀβυσσινία τὸ μῆλον τῆς ἐριδος ἀρχομανῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ ἡ λεία ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν. Ἡ Ἀγγλία ἀπεσύρθη ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος, διότι, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ λόρδου Napiers, ἡ Ἀβυσσινία οὐδὲν ἀπολύτως εἶχε τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν, οἱ δὲ Ἄγγλοι ἔμποροι οὐδόλως ἐπεθύμουν τὴν σύναψιν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ τῆς ὀλίγα μὲν παραγούσης, ὀλίγα δὲ εἰσδεχομένης ταύτης χώρας. Τοιοῦτοτρόπως οἱ λοιποὶ τῆς Ἀβυσσινίας ἀντιποιοῦμενοι ἠδύναντο ἀνενόχλητοι νὰ διεξαγάγωσι τὸν πρὸς ἀλλήλους ἀγῶνα.

Εἷς ἐκ τούτων κατῴρθωσε νὰ ὑποτάξῃ εἰς ἑαυτὸν τοὺς λοιποὺς ἀνταγωνιστάς του. Ἰθαγενῆς τις ὀπλαρχηγός, ὀνόματι Κασσάης, τὸ μὲν ἐκ πολιτικῆς συνέσεως τὸ δὲ ἐκ προσωπικῆς πρὸς τὸν Θεόδωρον ἐχθρας, ἐτάχθη πρὸς τοὺς Ἀγγλους. Ὑπὸ τούτων ἐξ εὐγνωμοσύνης βοηθούμενος, μὲ ὅπλα καὶ πολεμφοδία ἐφοδιασθεὶς, ὦν δὲ πρὸς τούτοις νέος, τολμηρὸς, ἀνδρεῖος καὶ εὐφυῆς, κατῴρθωσε μετ' οὐ πολὺ ν' ἀνυψωθῇ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Νέγους Νεγέστι, τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων. Ὑπὸ τινος Κόπτου ἀρχιερέως, ὃν αὐτὸς ὁ Κασσάης μετεπέμψατο ἐξ Αἰγύπτου, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰωάννης βασιλεὺς τῆς Σιών καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων τῆς Αἰθιοπίας χειροτονηθεὶς, καθυπέταξεν ἑαυτῷ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰς γειτνιαζούσας ἐπαρχίας Σχράν, Ἐνάρυαν, Κάφαν καὶ Γέραν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης χρονολογεῖται ἡ κυριαρχία τοῦ Νέγους Ἰωάννου, τοῦ κατὰ Μάϊον του παρόντος ἔτους ἀποθανόντος ἐκ τῶν τραυμάτων, ἅτινα ἔλαβε κατὰ τινα πρὸς τοὺς Μαχδιστας συμπλοκήν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὁ Ἐλβετὸς Βέρνερ Μούντσιγκερ ὡς Αἰγυπτιακὸς διοικητῆς τοῦ ἀνατολικοῦ Σουδάν εἶχε λάβῃ κατοχὴν τῶν ἀβυσσινιακῶν ἐπαρχιῶν Βόγος καὶ Χαλχάλ διὰ τὸν κύριόν του, τὸν Κεδίβην, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1870. Καὶ δὲν ἠρκέσθη μόνον εἰς τοῦτο ὁ Μούντσιγκερ, ἀλλὰ προσεπάθει νὰ καταλάβῃ ὁλοκλήρῳ τῆς Ἀβυσσινίας τὴν κυριαρχίαν, ὁ δὲ φιλόδοξος καὶ σπάταλος Κεδίβης Ἰσμαήλ πασσᾶς

οὐδόλως ἐδίστασε ν' ἀσπασθῇ τὸ σχέδιον τοῦτο τοῦ Μούντσιγκερ ἐπιθυμῶν νὰ προσθέσῃ καὶ ταύτην εἰς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ κατακτήσεις.

Ὁ Μούντσιγκερ ἐσκέπτετο κυρίως νὰ καταλάβῃ αὐτὸς τὸν θρόνον τῆς Ἀβυσσινίας, ἀλλ' ἡ ἀρχηγία τοῦ ἐν ἔτει 1875 ἀποσταλέντος στρατοῦ δὲν ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν ἀλλ' εἰς τινα ἀνεψιὸν τοῦ παντοδυνάμου ὑπουργοῦ Νουβάρ πασσᾶ καὶ εἰς τὸν Σουηδὸν συνταγματάρχην Ἀρενδρουπ. Ὁ Νέγους Ἰωάννης ἀντεπεξῆλθε κατ' αὐτῶν εἰς τὰ σύνορα ἔχων στράτευμα 5000 ἀνδρῶν, συγκροτηθείσης δὲ μάχης ἐν τῇ κοιλάδι Γουδδα-Γουδδι κατετροπώθησαν σύμπαντες οἱ Αἰγύπτιοι, ἐξαίρουμένου ἐνὸς τάγματος ὑπολειφθέντος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων. Δεύτερος ἐπιμελέστατα παρεσκευασμένος στρατὸς 20,000 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν πρίγκιπα Χασσᾶν ὑπέστη παρὰ τὰς φαράγγας τοῦ Γούρα τηλικαύτην ἥτταν, ὥστε μόνος ὁ πρίγκιψ κατῴρθωσε νὰ σωθῇ εἰς Μασσάουαν. Ὁλόκληρον δὲ τὸ στρατιωτικὸν ταμεῖον περιέχον 20,000 λίρας στερλίνας εἰς χρυσὸν καὶ 30,000 ταλλήρων εἰς ἀργυρον ἔπесεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Νέγους. Τρίτον αἰγυπτιακὸν στράτευμα ὑπὸ τὸν Μούντσιγκερ ἐξωλοθρεύθη ἐντελῶς ἐν τῇ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀβυσσινίας κειμένῃ πεδιάδι τῆς Αἰούσης.

Ἦδη ἤρξαντο αἱ περὶ εἰρήνης διαπραγματεύσεις. Ἀλλ' αἱ ἐκατέρωθεν ἀπαιτήσεις καὶ παραχωρήσεις ἦσαν τοσοῦτον δυσανάλογοι ὥστε ἐφαίνετο παντελῶς ἀδύνατος ἡ τῆς εἰρήνης σύναψις. Ὁ Νέγους Ἰωάννης ἀπῆτει τὴν ἀπόδοσιν τῶν χωρῶν Βόγος, Μένσα, Μεταμμέχ, Σαγγάλλα, τοὺς λιμένας Sula καὶ Ἀμφίλα παρὰ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσει, ἀποζημίωσιν τοῦ πολέμου καὶ ἓνα Ἀβούναν δηλ. ἀρχιερέα. Ὁ Κεδίβης ἀφ' ἐτέρου ἠθέλε μόνον νὰ ἐπιτρέψῃ „τὴν ἀγοράν“ ἐνὸς κόπτου πατριάρχου ἐξ Αἰγύπτου.

Ὅτι ἡ Ἀβυσσινία ἀπῆτει τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀρπαγείσων αὐτῇ ἐπαρχιῶν, ἦτο φυσικόν. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ Αἰγύπτος σήμερον δὲν εἶνε πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐκάνοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην. Ἀλλ' ἡ κτήσις τῶν λιμένων εἶνε ζωτικώτατον διὰ τὴν Ἀβυσσινίαν ζήτημα, διότι μόνον δι' αὐτῶν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ ν' ἀναπτύξῃ τοὺς ἐτι ἐγκεκλεισμένους αὐτῆς πόρους. Πρὸς κτήσιν τῶν ποθουμένων λιμένων παρουσιάσθη τῇ Ἀβυσσινίᾳ καταλληλοτάτη εὐκαιρία, ὅτε ὁ Μαχδῆς μετὰ τὰ ἱερὰ καλούμενα στίφη του ἐξεδίωξε διὰ παντὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἐκ τοῦ Σουδάν. Ἀλλ' ὁ Νέγους Ἰωάννης, ὁ ἀναγκάσας πάντας τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ του ζῶντας Μωαμεθανοὺς νὰ βαπτισθῶσιν, ἐμίσει διακαῶς τὸν Ἰσλάμ καὶ οὐδέποτε θὰ συγκατετίθετο νὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐγκατέλιπε τὸν κύριον αὐτοῦ σκοπὸν, τὴν ἀνάκτησιν τῶν ἀρπαγείσων αὐτῷ ἐπαρχιῶν καὶ τὴν πρόσκτησιν λιμένων. Ἦδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1880 ἐστρατοπέδευε παρὰ τῇ Τσατσέγα ὁ ἄριστος αὐτοῦ στρατηγὸς Ράζ-Ἀλούλα μετὰ στράτευμα 50,000 ἀνδρῶν καὶ εἰσέπραττε τακτικῶς φόρους ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Βόγος καὶ Μένσα, λεηλατῶν δηλ. αὐτὰς ἀπλούστατα κατὰ τὸ σύστημα τῶν Αἰγυπτίων. „Ἄν ἡ Αἰγύπτος δὲν ἀποδώσῃ ἡμῖν τὰς ἡμετέρας ἐπαρχίας“ συνειθίζε νὰ λέγῃ „θὰ καταστρέψωμεν τὸ Καρτὸμ καὶ τὴν Μασσάουαν.“ Ὅτι ἡ Μασσάουα κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν καὶ ἐγένετο ἰσχυρὸς στρατιωτικὸς σταθμὸς, δὲν ἦτο καθόλου εὐάρεστον οὔτε σύμφορον εἰς τοὺς Ἀβυσσινίους. Ἄν ἡ αἰγυπτιακὴ αὐτῇ θέσις ἐμελλεν ἦδη νὰ μεταβῇ εἰς ξένας χεῖρας, ὁ Νέγους Νεγέστι ἤγειρεν ἐπ' αὐτῆς ἀξιώσεις. Δια τοῦτο προσηνέχθη μετ' ἐκτάκτου ψυχρότητος πρὸς πάσας

τάς προσεγγίσεις τῶν Ἰταλῶν, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ αἰφνυδία προέλασις τοῦ Ράτς Ἀλούλα ἐν ἔτει 1887, ἡ ἐπενεγκοῦσα τὸν παντελῆ σχεδὸν ὅλεθρον ὁλοκλήρου ἰταλικοῦ ἀποσπάσματος, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ περαιτέρω προέλασις τῶν Ἀβυσσινίων, οἵτινες ἠπειλοῦν καὶ αὐτὴν τὴν Μασσάουαν. Τὰς ἐπιτυχίας ταύτας ὤφειλον οἱ Ἀβυσσίνιοι εἰς τὴν αἰφνυδίαν αὐτῶν ἐπιδρομὴν κατὰ τῶν Ἰταλῶν καὶ εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἰδίων δυνάμεων.

Ἐκτὸς τῆς ὀρεινῆς αὐτῶν χώρας οἱ Ἀβυσσίνιοι, καίπερ μὴ στερούμενοι ἀνδρείας καὶ γενναιότητος, ὡς ἀπέδειξαν εἰς ἀναριθμήτους πολέμους, εἶναι ἥττον φοβεροί, διότι ἡ πολεμικὴ αὐτῶν τέχνη υπολείπεται τῆς Εὐρωπαϊκῆς κατὰ αἰῶνας ὅλους· τὰ δὲ ὅπλα τῶν εἶναι ἀτελέστατα. Ὡς πυροβόλα μεταχειρίζονται ἀρχαῖόν τι εἶδος τουφεκίων (μὲ φτίλι, ἴσκα), τῶν ὁποίων ἡ γέμισις μέχρι τῆς ἐκπυροβολήσεως ἀπαιτεῖ πολλὴν χρόνοντριβήν, μόνη δὲ ἡ σωματοφυλακὴ τοῦ Νέγους Ἰωάννου ἦτο ἐξωπλισμένη μὲ τελειότερα πυροβόλα τοῦ Remington. Ἡ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ παρασκευαζομένη πυρτις εἶναι κακῆς ποιότητος, ἀντὶ δὲ σφαιρῶν μεταχειρίζονται πρὸς γέμισιν τῶν πυροβόλων τεμάχια σιδήρου, τὰ ὁποῖα στρογγυλοῦσιν ὀλίγον τι κοπανίζοντες αὐτὰ διὰ λίθων. Ἀλλὰ τὰ κυριώτερα αὐτῶν ὅπλα εἶναι δόρατα, κεκυρτωμένα ξίφη καὶ ἀσπίδες ἐκ δόραξ βουβάλων καὶ ἐλεφάντων.

Ἡ κυρία δύναμις τοῦ στρατοῦ ἦτο ἐστρατοπεδευμένη ἐν τῇ περιοχῇ Δέβρα Ταβώρ, ἐνθα ὁ Νέγους ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου καὶ διὰ τίνος πυροβολοστοιχίας περιστεφομένης κορυφῆς λόφου τινὸς εἶχεν ἰδρῶσιν τὴν καθέδραν του, πρὸς ἣν ἀνῆγεν ὀρθοτενῆς, ἐν τῷ πετρώματι ἐξεσμένη κλίμαξ. Ἀξιωματικοὶ περιβεβλημένοι μελαίνας πανθῆρων δοράς καὶ κρατοῦντες πολυτελεστάτας, χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς ἐλάσμασιν ἐπεστρωμένας ἀσπίδας ἐξ ἐρυθροῦ καὶ γλαυκοῦ ὀλοσηρικοῦ, ἐφρού-

ρουν, ἐνῶ ὁ Νέγους ἐδέχετο εἰς ἀκρόασιν, καθήμενος ἐπὶ τοῦ Ἀγγαρέπ, τοῦ ἀβυσσινιακοῦ ἀνακλίντρου, καὶ ἐγκεκαλυμμένος ἐν τῷ πολυτίμῳ μανδύᾳ του, ὅστις μόνον τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφίνει ἀκαλύπτους. Ἡ λοιπὴ αὐτοῦ ἐνδυμασία ἦτο ἀπλουστάτη καὶ κατ' οὐδὲν διέφερε τῆς τῶν ὑπηκόων του. Ἐν τῇ μάχῃ ὤφειλεν εἰς ἐκάστοτε τῶν τεσσάρων πρὸς τοῦτο ὀρισμένων ἀξιωματικῶν νὰ φορῇ τὰ βασιλικά ἐνδύματα καὶ ἐμβλήματα, ὅπως ἀποπλανᾷ ἀπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Σολομώντος· καὶ ἐπισπᾷ ἐφ' ἑαυτοῦ τὰ βλήματα τοῦ ἐχθροῦ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοδώρου ἐπεσεν ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ ὑπουργήματος τούτου παρὰ τῷ πλευρῷ τοῦ Νέγους ὁ ἱρλανδὸς John Bell ἐν ἔτει 1860 κατὰ τὴν ἐν Δοβαρέκ συμπλοκὴν.

Ἡ κατοικία τοῦ Νέγου εἶναι ἀπλουστάτη οὐδὲν ἔχουσα τὸ πολυτελές. Πρότερον βεβαίως τὸ πρᾶγμα ἦτο ὅλως διάφορον. Περὶ τούτου μαρτυρεῖ τὸ περίφημον αὐτοκρατορικὸν μέγαρον ἐν Γονδάρ, μέγα καὶ ἐπιβλητικόν, ἀλλ' ἀπειρόκαλον καὶ ἄχαρι δημιούρημα Πορτογάλων τεκτόνων, ἔχον ἀφρονιανθολωτῶν πύργων καὶ ἐπάλλεων. Ἀλλὰ σήμερον τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ὡς καὶ τὰ γειτνιάζοντα μεγαλοπρεπῆ μέγαρα, εἶναι σχεδὸν ἐρείπια, ἐν οἷς ἐνδιατῶνται τὰ ἄγρια θηρία. Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία παρὰ τοῖς Ἀβυσσινίοις εἶνε τακτικὴ. Οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν ὀφείλουσι νὰ παρέχωσιν ἐκάστος κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐμβαδοῦ τῆς ἐπαρχίας ὀριζόμενον ἀριθμὸν μαχίμων ἀνδρῶν. Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία εἰς τοὺς Ἀβυσσινίους, οἵτινες ἐν γένει εἶναι ὀκνηροὶ καὶ φυγόπονοι, εἶνε ἡ μάλιστα ἀρεστὴ ἐνασχόλησις, διότι κατ' αὐτὴν παρουσιάζονται συνήθως εὐκαιρίαι συλήσεως καὶ διαρπαγῆς. Περὶ ἐνδυμάτων, ὀπλων καὶ τροφίμων ὀφείλει ἕκαστος νὰ φροντίζῃ δι' ἑαυτόν. Πειθαρχία δὲν δύναται βεβαίως νὰ ζητηθῇ ἐν τῷ Ἀβυσσινιακῷ στρατῷ.

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **I. I. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**
(συνέχεια.)

— „ὦ! ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ“ ἀνεφώνησεν ὁ Μαριάνος „ὅχι μόνον μίαν ἀλλ' ὅσας δήποτε νύκτας θέλεις εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σου.“

— „Καὶ ἐγὼ ἐπίσης“, προσέθηκεν ὁ καθηγητῆς. „Εἰς τὴν ἡλικίαν μου ὁ ὕπνος εἶνε ὀλίγος. Ἡ αὐπνία δι' ἐμὲ εἶνε εὐκολώτατον πρᾶγμα. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ διέλθωμεν μίαν Νεαπολιτανικὴν νύκτα κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀττικῶν νυκτῶν.“

„Ἡ νύξ εἶνε πράγματι τόσον ὥραία“ εἶπεν ὁ Ἀδριανὸς „ὥστε θὰ ἦτο ἀμάρτημα νὰ τὴν διέλθωμεν κοιμώμενοι. Ἐλέγετε λοιπὸν περὶ τοῦ ποιήματός μου . . . Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀνακοινώσω τι περιεκτικὸν τοῦ ὅλου, ἐρωτῶ ὅμως τὸν καθηγητὴν, τί φρονεῖ περὶ ἀπεράντου τινὸς ἐποποιῆας μὴ ἐχούσης ἥρωα . . .“

„Καὶ μίᾳ ἰδέᾳ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἥρωας“ ἀπήντησεν ὁ καθηγητῆς βραδέως. „Ὅπως δήποτε, εἴτε αἰσθητόν τι εἴτε νοητόν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τι τὸ συγχωνεύον τὰ ἐπεισόδια εἰς ἐνιαῖόν τι ὅλον.“

„Ἀλλ' ἐὰν τὸ ὅλον τοῦτο ἐν τῇ ἀναπτύξει του προσλαμβάνῃ ἀείποτε διάφορον μορφήν, ἀείποτε θειοτέραν, ἀείποτε φαινοτέραν, ἂν παράγῃ ὡς ἡ γῆ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν πάντοτε νέους βλαστούς, ἂν αὐξάνηται ἀείποτε σφριγώδεστερον καὶ ἐν αὐτῇ τῇ σήφει πανηγυρίζῃ τὴν ἀναγέν-

νησιν; Ἀλλ' ἐὰν ἡ θεία αὕτη πνοὴ ἐπιφοιτᾷ εἰς τας ἀτελεῖς μορφάς, αἵτινες κατὰ τὸ φαινόμενον μὲν εἶναι διάφοροι ἀλλήλων κατὰ δὲ τὴν οὐσίαν συγγενεῖς;“

Ὁ Σενούτας ἠκροᾷτο, παρετῆρει αὐτὸν καὶ ἐσιώπα ἐπὶ μακρόν.

„Θέλεις νὰ σοὶ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν;“ ἠρώτησεν αὐτὸν ἐπὶ τέλους μὲ σοβαρότητα διδασκάλου.

„Τὸ ἀπαιτῶ μάλιστα, ἄλλως θὰ πιστεύσω ὅτι μετὰ χειρίζεσαι ὡς μικρὸ παιδί κακοσυνειθισμένο. Ἐμπρὸς λοιπόν, διδάσκαλε!“

„Τὸ ποιῆμα, Ἀδριανέ μου“, ἤρξατο λέγων ὁ καθηγητῆς „εἶνε κατὰ πρῶτιστον λόγον ἔργον πλαστικόν· ἡ φιλοσοφία του πρέπει νὰ εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, ἀσυνείδητος, ἐκ τῆς ποιητικῆς ἀληθείας ἐκπηγάζουσα, οὐχὶ ἐξεζητημένη, οὐχὶ διὰ τῆς βίας ἐπιβεβλημένη. Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν εἰμπαρῶ νὰ ὑποφέρω μίαν ἰδέαν κεκοσμημένην καὶ κεκαλλωπισμένην ὡς πлаггиόνα, ἀλλ' ἐπίσης ψυχρὰν καὶ νεκρὰν ὡς αὕτη. Μία ἰδέα, ὅταν ἀποσπασθῇ καὶ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τοῦ βίου, ἀπὸ τῆς σφυζούσης ζωῆς, δύναται νὰ εἶνε ὅτι δήποτε ἄλλο θέλεις, οὐδέποτε ὅμως ποιῆμα, διότι ἡ ποίησις πρέπει νὰ διαπνέηται ὑπὸ τῆς ζωῆς, ἐνῶ ἡ ἀπεσπασμένη ἰδέα ἀποτελεῖ μόνον φάντασμα ζωῆς . . .“